

Vragen en antwoorden

Transitievisie Warmte in Bodegraven-Reeuwijk

Versie juni 2021

Belangrijke begrippen (pagina 2 - 5)

Waarom is er een Transitievisie Warmte?

Wat is de Transitievisie Warmte (TVW)?

Wat zijn de uitgangspunten voor de warmtetransitie?

Proces (pagina 5 - 7)

Wat is de planning van de Transitievisie Warmte?

Betrokkenheid bewoners en bedrijven bij totstandkoming Transitievisie Warmte

In welke gebieden in Bodegraven-Reeuwijk wordt gestart met de warmtetransitie?

Mijn woning ligt in een Verkenninggebied. Wat betekent dat?

Wat zijn de vervolgstappen na de verkenningfase?

Meedenken en -doen (pagina 8 - 9)

Hoe krijg ik te maken met de warmtetransitie in Bodegraven-Reeuwijk?

Hoe kan ik meedoen met de warmtetransitie in Bodegraven-Reeuwijk?

Nu al starten met verduurzamen van uw woning?

Duurzame warmteoplossingen (pagina 9 - 11)

Waarom gaan we van het aardgas af?

Welke duurzame warmtetechnieken zijn er?

Welke kenmerken van Bodegraven-Reeuwijk zijn van invloed voor de keuzes in de Transitievisie Warmte?

Waarom wordt waterstof niet meegenomen in de TVW?

Als we veel bodemwarmtepompen inzetten, kan dat van invloed zijn op de kwaliteit van de bodem?

Meer informatie

Er is een webinar tijdens de week van de duurzaamheid (oktober 2020) opgenomen over aardgasvrij wonen. Deze kunt u in het geheel terugkijken via [deze link](#). Als u een specifieke vraag heeft die niet in deze lijst staat, dan kunt u die stellen via duurzaam@bodegraven-reeuwijk.nl.

Belangrijke begrippen

Waarom is er een Transitievisie Warmte?

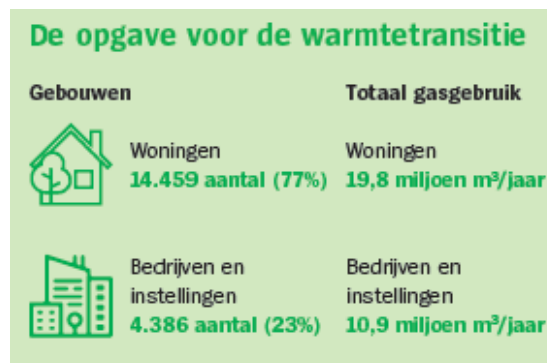
Het klimaat verandert doordat de temperatuur op aarde stijgt. De mens is verantwoordelijk voor de opwarming van de aarde. Met het gebruik van fossiele brandstoffen zoals aardolie, steenkool en ook aardgas dat we gebruiken voor het verwarmen van onze woningen, dragen we bij aan de opwarming. Internationaal hebben we afspraken gemaakt om dit onder controle te krijgen. In Nederland hebben bedrijven, maatschappelijke organisaties en overheden in het Klimaatakkoord afgesproken om samen de uitstoot van broeikasgassen in 2030 te halveren (vergeleken met 1990). We willen dat ook de volgende generaties nog kunnen genieten van schone lucht en mooie natuur. Dat onze kleinkinderen ook nog een comfortabel en betaalbaar leven kunnen leiden. Daarvoor moeten we allemaal aan de slag. Ook in Bodegraven-Reeuwijk.

Er is een energietransitie nodig om de doelen uit het Klimaatakkoord te halen. De manier waarop wij ons verplaatsen (mobiliteit) zal moeten veranderen, net zoals hoe we elektriciteit opwekken en onze huizen verwarmen. De verduurzaming van de warmtevraag noemen we de warmtetransitie. De Transitievisie Warmte beschrijft de route naar een aardgasvrij Bodegraven – Reeuwijk in 2050.

Wat is de Transitievisie Warmte (TVW)?

In Nederland gebruiken in totaal 7 miljoen huizen en 1 miljoen gebouwen aardgas. De helft van ons totale energiegebruik gaat op aan warmte. Ruim 40% van alle warmte wordt gebruikt in huizen en gebouwen. Als eerste stap is afgesproken dat voor 2030 1,5 miljoen bestaande woningen in Nederland geen aardgas meer gebruiken en dan duurzaam worden verwarmd. Dit gebeurt stapsgewijs.

De oplossingen voor warmte zijn vaak heel lokaal gebonden. Daarom heeft het Rijk iedere gemeente de opdracht gegeven om voor eind 2021 een Transitievisie Warmte (TVW) te maken. Dat doet de gemeente Bodegraven-Reeuwijk samen met bedrijven, organisaties en bewoners. De gemeenteraad beslist uiteindelijk over de TVW en stelt deze vast.

In de visie van de TVW staat de route beschreven naar een aardgasvrij Bodegraven-Reeuwijk in 2050. In de TVW staat onder meer in welke wijken de gemeente start met een verkenning naar de mogelijke alternatieven voor aardgas. Bij deze verkenningen, waarvan de eerste 2 in 2022 starten, zullen bewoners en bedrijven worden betrokken.

Wat zijn de uitgangspunten voor de warmtetransitie?

De gemeente Bodegraven-Reeuwijk vindt het uiteraard belangrijk dat het warm blijft in huis. Ook moet de aanpak betaalbaar zijn voor iedereen. De transitie heeft impact op iedereen. Het moet tijdens en na de transitie wel leefbaar blijven thuis en in onze gemeente. Ook moeten de beste momenten worden benut om actie te nemen en is het belangrijk dat er evenwicht is tussen maatschappelijk draagvlak en een effectieve aanpak. De aanwezige kennis en ervaring binnen de gemeente en daarbuiten worden benut. Omdat de impact groot is zorgt de gemeente ervoor dat diegenen die willen, kunnen meedenken en -praten over schonere en effectieve oplossingen om van het aardgas af te gaan.

Het proces

Wat is de planning van de Transitievisie Warmte?

Het traject voor het opstellen van de TVW loopt van december 2020 t/m de zomer van 2021. In het najaar van 2021 beslist de gemeenteraad over de TVW. De TVW wordt iedere 5 jaar opnieuw bekeken.

Planning opstellen transitievisie Warmte

Betrokkenheid bewoners en bedrijven bij totstandkoming Transitievisie Warmte

De gemeente heeft de TVW gemaakt, in samenwerking met vertegenwoordigers van bedrijven, organisaties en bewoners in Bodegraven-Reeuwijk. Een gespecialiseerd bureau heeft een technisch economische analyse gedaan van de beste duurzame warmte alternatieven per buurt en de lokale kennis, ervaring en maatschappelijk draagvlak voor warmte alternatieven daarin meegenomen. Gezamenlijk vormt dit de TVW. Twee werkgroepen begeleiden het opstellen van de TVW.

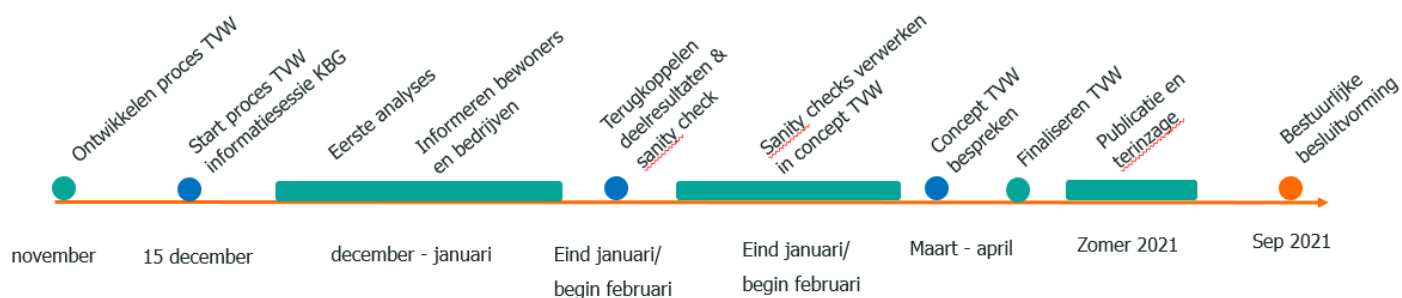
De Partnerwerkgroep heeft in de analysefase (tot juni 2021) lokale gegevens aangevoerd en de technisch economische analyse gemonitord. De Partnerwerkgroep bestaat uit vertegenwoordigers van organisaties die vanuit hun eigen doelen direct een belangrijke bijdrage leveren aan de warmtetransitie in Bodegraven-Reeuwijk. Denk bijvoorbeeld aan de netbeheerder en woningcorporaties.

De uitkomsten en informatie van analyses zijn gedeeld met een bredere groep vertegenwoordiging van bewoners en organisaties uit de gemeente, die in [de Klankbordwerkgroep](#) zijn samengebracht. De klankbordgroep heeft hun kennis en ervaring gedeeld en checkt de TVW op maatschappelijk draagvlak en lokale omstandigheden.

Alle andere [bewoners en bedrijven](#) worden geïnformeerd via de bestaande communicatiekanalen van de gemeente. In de eerste helft van februari hebben bewoners via een vragenlijst hun mening kunnen geven over de warmtetransitie. Ruim 700 bewoners hebben de vragenlijst ingevuld. De uitkomsten zijn terug te vinden op de gemeentelijke website en zijn meegenomen in de TVW.

Nu al deze inhoud is verzameld, ligt er een 'concept Transitievisie Warmte'. De gemeente informeert bewoners en bedrijven en iedereen kan reageren. Vervolgens verwerkt de gemeente eventuele reacties en maakt de TVW dan definitief. [De gemeenteraad](#) beslist vervolgens over de TVW en stelt deze vast in het najaar van 2021.

Tijdslijn participatieproces opstellen Transitievisie Warmte

In welke gebieden in Bodegraven-Reeuwijk wordt gestart met de warmtetransitie?

Uit de analyse in de TVW is een aantal gebieden gekomen die interessant zijn voor collectieve warmte oplossingen. Deze gebieden gaat de gemeente de optie voor warmtenetten verder onderzoeken. Als de gemeenteraad de TVW vaststelt, is de volgende stap om allereerst verkenningen uit te voeren in die specifieke gebieden. Binnen deze verkenningsgebieden wijzen we twee startgebieden aan waar we in 2022 starten met de verkenning. Als eerste startgebied is gekozen voor Reeuwijk-Brug Oost. Uit de analyse blijkt dat er kansen zijn voor een warmtenet met aquathermie als bron. Het tweede startgebied is het bedrijventerrein Bodegraven Broekvelden en de Grootte Wetering. Ook in dit gebied komt een collectieve warmteoplossing als een van de kansrijke mogelijkheden naar voren, waarbij mogelijk gebruik kan worden gemaakt van eventuele restwarmte op het terrein. Er zijn nog onzekerheden: vanuit de analyses ziet de gemeente voldoende aanknopingspunten om samen met de bedrijven en ondernemers in dit gebied een verkenningsfase te starten.

Na verkenningsfase 1 wordt dezelfde aanpak toegepast in de andere verkenningsgebieden: eerst verkenningsgebied 2 (Bodegraven Centrum, Bodegraven Zuid en Bodegraven Noord gezamenlijk en bedrijventerrein Zoutman) en vervolgens verkenningsgebied 3 (Reeuwijk Brug West).

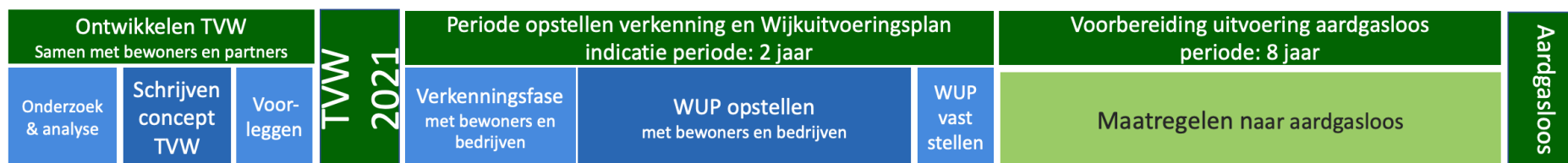
Mijn woning ligt in een Verkenningsgebied. Wat betekent dat?

Als er een nadere verkenning start in uw buurt ontvangt u hierover nadere informatie vanuit de gemeente. De gemeente wil alle vervolgstappen samen doen met de betreffende bewoners en bedrijven in dat gebied.

Wat zijn de vervolgstappen na de verkenningsfase?

Als een verkenning is afgerond in een gebied is het de bedoeling om Wijkuitvoeringsplannen (WUPs) te maken. Dit zijn concrete uitvoeringsplannen voor de warmtetransitie aanpak per buurt. In deze Wijkuitvoeringsplannen worden in een bepaald gebied de uiteindelijke keuzes gemaakt voor het alternatief voor aardgas en de planning. Dit doet de gemeente samen met experts en met de bewoners en bedrijven uit deze buurt. We gaan pas over tot het ontwikkelen van Wijkuitvoeringsplannen als er vanuit de Rijksoverheid voldoende ondersteuning is. We gaan in de loop van de jaren leren van de ervaringen en nemen zo veel als mogelijk nieuwe ontwikkelingen mee. Iedere vijf jaar wordt de TVW opnieuw bekeken.

Van Transitievisie Warmte naar aardgasvrij wonen en werken uiterlijk in 2050

Meedenken en -doen

Hoe krijg ik te maken met de warmtetransitie in Bodegraven-Reeuwijk?

Iedereen krijgt wel te maken met de warmtetransitie. In Bodegraven zijn bijna 15.000 woningen en 4.400 andersoortige gebouwen en instellingen. Bijna ieder gebouw is nu nog aangesloten op aardgas. Het verduurzamen van de warmtevraag betekent vaak open straten, een andere aansluiting en wellicht ook een andere installatie in of aan de woning. We gaan daarom stapsgewijs aan de slag met betrouwbare en duurzame warmte-alternatieven.

Hoe kan ik meedoen met de warmtetransitie in Bodegraven-Reeuwijk?

U kunt tot en met 3 augustus 2021 uw reactie geven op de concept Transitievisie Warmte die tot stand is gekomen in samenwerking met vertegenwoordigers van organisaties, bedrijven en bewoners in Bodegraven-Reeuwijk. De gemeente toetst en verwerkt de reacties. De gemeenteraad besluit uiteindelijk over de Transitievisie Warmte.

In de TVW staan per wijk of buurt voorstellen voor mogelijke alternatieven voor aardgas om woningen en gebouwen te verwarmen. Bijvoorbeeld met een warmtepomp of door aansluiting op een warmtenet.

Nu al starten met verduurzamen van uw woning?

De Transitievisie Warmte is eind 2021 klaar en daarna volgen de wijk specifieke verkenningen en eventueel de Wijkuitvoeringsplannen. Wettelijk gezien kan nu geen enkele woningeigenaar verplicht worden om van het aardgas af te gaan. U beslist dus altijd zelf of u meedoet. Wettelijk is ook afgesproken dat u minstens acht jaar van te voren weet wanneer uw buurt van het aardgas gaat. Het duurt dus nog wel even voordat er meer duidelijkheid komt over de aanpak voor uw buurt.

U kunt zelf nu al beginnen met het verduurzamen van uw woning. (Goede) isolatie is bijvoorbeeld nu al voor iedereen een interessante optie. Energie die je niet gebruikt, hoeft je namelijk ook niet op te wekken. Zeker met de stijgende aardgasprijs is isolatie een slimme investering. Bovendien zorgt isolatie ook voor een comfortabele woning. Kijk op [onze website](#) voor de lokale verduurzamingsmogelijkheden, voor advies en (financiële) ondersteuning. Vraag bijvoorbeeld [een gratis energie-coach gesprek](#) aan om in gesprek te gaan over de mogelijkheden voor uw huis.

Duurzame warmteoplossingen

Waarom gaan we van het aardgas af?

We werken aan duurzame warmteoplossingen om klimaatverandering (opwarming van de aarde) tegen te gaan. Dat is vastgelegd in het Klimaatakkoord en de Klimaatwet. Klimaatverandering ontstaat als bij het verbranden van fossiele brandstoffen, zoals steenkool, olie en ook aardgas, (onder meer) CO₂ vrijkomt. Bijna alle woningen gebruiken nog aardgas om te verwarmen en te koken.

Welke duurzame warmtetechnieken zijn er?

Er zijn drie verschillende opties om huizen en gebouwen zonder aardgas te verwarmen:

1. All-electric, waarbij een elektrische warmtepomp wordt ingezet om huizen te verwarmen.
2. Aansluiten op een warmtenet, als die in uw buurt zou worden aangelegd. Een warmtenet is een stelsel van buizen onder de grond waar warm water doorheen loopt van een warmtebron naar een veeltal huizen en gebouwen die vaak dicht bij elkaar staan.

3. Duurzame gassen, zoals groen gas of waterstofgas zijn een oplossing voor die huizen en gebouwen die niet op een warmtenet of all-electric verwarmd kunnen worden, bijvoorbeeld omdat ze niet of heel moeilijk te isoleren zijn, omdat het monumenten zijn of omdat ze verder uit elkaar liggen, zoals in het buitengebied.

Wilt u meer weten over deze verschillende technieken klik dan [hier](#) voor factsheets van het Expertise Centrum Warmte, of luister het stuk over de verschillende technieken terug van [ons webinar Aardgasvrij Wonen](#).

Welke kenmerken van Bodegraven-Reeuwijk zijn van invloed voor de keuzes in de Transitievisie Warmte?

Bodegraven-Reeuwijk heeft een aantal typische kenmerken die belangrijk zijn voor de warmtetransitie. Zo is er veel buitengebied en is er een aantal kleinere dorpskernen. Op die plekken zijn weinig kansen voor warmtenetten. De woningen en gebouwen daar zullen waarschijnlijk individueel verwarmd gaan worden, bijvoorbeeld met een warmtepomp of met groen gas. In het buitengebied valt op dat er veel woningen zijn die hun aardgas niet uit het gasnet maar uit propaantanks halen. De eigenaars van die woningen zullen op eigen tempo overschakelen naar duurzame warmte. Het is voor deze woningen aantrekkelijk om over te stappen op duurzame warmte omdat met propaan verwarmen duur is. Ook is er veel water in de gemeente. Dat kan in de toekomst een bron zijn voor warmtenetten in Bodegraven en Reeuwijk-Brug.

Waarom wordt waterstof niet meegenomen in de TVW?

Waterstof is meegenomen in de analyses, net als groen gas op basis van biograndstoffen. Waterstofgas is alleen geen energiebron maar een energiedrager. Waterstof wordt gemaakt met energie. Dat gebeurt op verschillende manieren, bijvoorbeeld door gebruik te maken van aardgas. Dat noemen we grijze waterstof. Hierbij komt dus gewoon CO₂ vrij en dat is niet hernieuwbaar. Door die CO₂ op te slaan, ontstaat CO₂-vrije waterstof die blauwe waterstof heet. Waterstof geproduceerd met duurzame elektriciteit (zoals windenergie) heet groene waterstof. Deze groene waterstof is een hernieuwbaar gas. Het produceren van waterstofgas kost dus energie en dat is een belangrijke reden waarom je elektriciteit liever direct gebruikt als dat kan. Waterstof speelt naar verwachting in de periode tot 2030 geen significante rol in de verduurzaming van de gebouwde omgeving. De verwachting is dat er onvoldoende groene waterstof beschikbaar is. Het kan dus zijn dat waterstof als energiedrager in de toekomst wel een rol gaat spelen in de warmtetransitie. [Zie voor meer informatie](#).

Als we veel bodemwarmtepompen inzetten, kan dat van invloed zijn op de kwaliteit van de bodem?

Er zijn verschillende bronnen die warmte kunnen leveren aan warmtenetten met verschillende temperaturen. De buizen die gebruikt worden voor het vervoeren van de warmte zijn enorm goed geïsoleerd. Warmte is juist het belangrijkste product en daar wordt zorgvuldig mee omgegaan. In de buizen naar de ontvanger wordt het verlies aan warmte zo veel als mogelijk beperkt. Het verlies van warmte naar de omgeving en het bodemleven is daarom minimaal. Alle betrokkenen en energiebedrijven en drinkwaterbedrijven werken constant samen aan optimale en veilige systemen.